

Kemikaliebantare

Uppdrag 6

TEXTILIER - tyg eller otyg?

När bomull odlas och kläder/textilier tillverkas används massor av kemikalier, vatten och energi. Bara för att tillverka ett kilo kläder (t ex ett par jeans, en topp och en kofta) går det åt: 15 kg koldioxid, 10-15 000 liter vatten och 2,7 kilo kemikalier. Miljön och människorna bakom drabbas hårt, ofta i dåliga arbetsmiljöer. Impregnering, plasttryck, antibakteriella sportkläder etc ger ännu mer påverkan på miljö och hälsa.

Numera har en stor del av textilproduktionen flyttat från västvärlden till utvecklingsländerna. Miljö- och hälsoproblemen flyttas också dit då. Många preparat som är förbjudna hos oss används i andra delar av världen. Utöver den negativa påverkan i tillverkningsländerna får vi med oss miljögifter hem i våra importerade textilier. När vi tvättar textilierna sprids gifterna ut i våra vatten.



I drygt hälften av våra textilier används bomull. Bomull är dock en av de mest besprutade jordbruksprodukterna i världen. Världshälsoorganisationen (WHO) uppskattar att cirka 40 000 lantarbetare dör av kemiska bekämpningsmedel varje år. Varje år förgiftas cirka 3 miljoner textilarbetare.

Men det finns schyssta sätt att skaffa nya kläder. Second hand är både miljösamt och kul. På klädbytdagar är det gratis att få en ny garderob. De plagg du tröttnat på eller som inte längre passar blir nya och roliga för någon annan.

Med enkla medel kan man piffa till och ändra ett plagg så det passar. Dekorera med fina knappar, sy på en spets eller en applikation.

Vad har du i garderoben?

1. Kolla på 10 plagg i din garderob vilka länder de är tillverkade i.
2. Vårstäda i garderoben. Lämna till secondhand, delta i eller ordna själv en klädbytdag på jobbet/gatan etc, gör gärna om ett eller flera plagg.

Visste du att:

- en svensk köper 15-20 kg kläder och textilier varje år
- en svensk slänger 8 kilo kläder varje år
- 20 återanvända plagg är miljömässigt bättre än ett nytt



Tips

- Tänk efter innan du handlar, behöver jag verkligen det här plagget?
- Byt, hyr, låna, ge bort kläder
- Köp färre plagg av högre kvalitet
- Kolla tillverkningsland
- Välj miljömärkt:



OBS! Öko-Tex är *inte* ett miljömärke. Det visar bara att inga hälsofarliga halter av kemikalier finns kvar i kläderna. I produktionen kan massor av kemikalier använts.



- Välj lin, hampa, svensk ull – bättre än konventionellt odlad bomull
- Tvätta nya textilier
- Undvik mjuka plasttryck
- Undvik antibakteriellt behandlade kläder och skor

Länktips

Klädbyttardagen www.naturskyddsforeningen.se/kladbyttardagen

Grön Guide <http://www.naturskyddsforeningen.se/vad-du-kan-gora/gron-guide/hitta-din-egen-smarta-och-personliga-stil>

Boktips

Do Redo: konsten att slakta en tröja
Grön design



Rapporter

<https://naturkontakt.naturskyddsforeningen.se/info-material/materialskafferiet/miljogifter/#rapporter>

Barnens pyjamas tillåts innehålla farliga kemikalier – glapp i lagstiftningen gör att barnen inte skyddas

T-tröjor med ett smutsigt förflutet

Handdukar med ett smutsigt förflutet

Flourerade miljögifter i allväderskläder

Flourerade miljögifter i impregneringsmedel

Kemikalier in på bara skinnet – Plastskor från hela världen

Bad shoes stink – undersökning av farliga kemikalier i 21 läderskor

Mjuka tryck, hårda konsekvenser – en studie om t-tröjor med miljögifter:

http://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/2008sept_miljogifter_mjuka_tryck_harda_konsekvenser.pdf